

je namreč judovski in popolnoma brezveren. No, z lepim so hvalili svojega voditelja! To je pa lepa zlahta! Poleg tega je ta list eden najstrupenejših listov zoper Slovence, ki jih je že nešteto krat blatil, da so nekulturni, divji narod. Radič je res velik, a velik v skokih, zdaj je že celo sotrudnik pri judovskih listih!

«Kratkovidnost oblastnih skupščin.»

Demokrati so si znova privoščili kritiko dela naših poslancev v oblastni skupščini, kjer jim očitajo kratkovidnost. V čem naj ta kratkovidnost obstaja? Ali v tem, da so naši poslanci pripravili tak proračun, da mu tudi demokrati niso mogli ugovarjati, temveč so se čutili dolžne, da so zanj glasovali? Demokrati se-le morajo biti zato kratkovidni, če bomo to kratkovidnost merili po proračunu. Naš oblastni proračun je namreč sestavljen na temelju, da nam država odstopi svoj sedanji delokrog in tudi svoje sedanje dohodke, ki jih je prejela in uporabljala za tisti delokrog. Kaj bi se-le demokrati rekli, če bi naši oblastni poslanci napravili tako, da bi prevzeli posle od države, a denar pa z novimi davki iskali. To ne bi bila le kratkovidnost, pač pa je sploh nemogoče, vsaj za enkrat. Zdaj pa sledi vprašanje, kdo je kriv, da proračun naše oblastne skupščine ni potrjen? Ali SLS in njeni poslanci? Ali pa morda tega ni kriv tisti dr. Žerjav, ki je intrigiral po Beogradu in tudi pisal v beograjskih listih, da se na zahtevo SLS daje Sloveniji izjemno stanje z ozirom na oblastne skupščine? Ali ni ravno demokratska stranka tista, ki je od začetka naše države gledala na to, da se Slovenijo okrne, kjer se le more? In zdaj, ko je tudi tu izvršila svoje protislovensko delo, pa potem svojega časopisja piše: Glejte, SLS poslanci so zoper Slovenijo! — Za tako početje pa nimamo izraza, tako je nizkotno. Naš narod pa naj ve, s kom ima opraviti v SDS. Dokler tem ljudem, ki hujskajo Srbe zoper Slovence, doma ne vzamemo vse moči, vsakega vpliva, bomo vedno imeli sitnosti, kakor s kakšno muho, ki je sicer majhna, a ti dela vendar neprimliko.

«Razkol v stranki SLS.»

Demokrati, ki flikajo svoj napredni blok, katerega je pa vedno manj, vidijo velike razpoke v svojih lastnih vrstah, pa jih seveda prenešajo še v naše vrste, da bi se njihovih ne videlo. Kot povod pa uporabljajo izjave ljubljanskega odvetnika dr. Stanovnika, češ, da je zavoljo tega razpoka v SLS in zakaj naj bi ta razpoka nastala? Češ, da so duhovniki komandanti Slovenije. Kolika bedarija ali zloba je to, uvidi vsak. Ali so duhovniki veliki župani, glavari, župani, ali žandari? Ali duhovniki nastavljajo uradništvo? Ali duhovniki predpisujejo dakevke? Ali duhovniki določajo plače? Če bi imeli res tako moč, zakaj pa vendar so sami danes najslabše plačani? Zakaj vidiš danes slovenskega duhovnika v oguljeni obleki? Zakaj ga vidiš v stiski, da niti revežem ne more več pomagati, kot bi rad? Ne, le to je, da slovenski duhovnik ljubi svoje ljudstvo in se zanj žrtvuje in ga čuva tudi v političnem oziru pred raznimi Žerjavi. Zato pa tako bljujejo ogenj in žveplo zoper slovenske duhovnike. Pa zelo se motijo, če upajo na ta način odvrniti ljudi od vere! Naš narod dobro ve, da je katolištvo njegov najdražji zaklad in da je danes samo SLS, ki ga brani tudi v javnem življenju, zato v tej stranki ne bo razkola, pa naj si ga demokrati vsaki dan še

Poročila S. L. S.

V Studencih pri Mariboru se je vršil dne 18. t. m. na večer občni zbor tamkajšnje krajevne organizacije SLS, na katerem je narodni poslanec g. Falež podal prav izčrpno poročilo o stanju notranje in zunanje politike v naši državi. Oblastni poslanec in tajnik g. Ovčar se je v svojem vznešenem govoru dotaknil tudi vprašanja redukcije železničarjev, oziroma delovnega časa na železnici, povdarja joč, da država od tega ne bo imela nobene koristi, pač pa ogromno gospodarsko škodo. Apeliral je na vlado, da storjeno napako čimprej uvidi in popravi. Poročal je tudi še o organizaciji in o postopanju pri bodočih občinskih volitvah ter končno priporočal složno in skupno delovanje. Za tem je na kratko poročal oblastni poslanec g. Kores o delovanju oblastne skupščine z ozirom na socialno politiko. Nato se je izvolil novi odbor, ki daje upravičeno upanje za uspešno in vztrajno delovanje. Zborovanje je spretno vodil g. Mlaker, kateri je tudi podal hvalevredno poročilo o delovanju krajevne organizacije in njenih zastopnikov v občinskem odboru.

Pri Sv. Marjeti ob Pesnici so zborovali v nedeljo, dne 22. maja, pristaši SLS v gostilni g. Krambergerja. Tako lepega, zanimivega in gospodarsko važnega shoda že dolgo ni bilo pri nas. Prišli so tudi mnogi taki, ki so bil do sedaj zapeljani po drugih strankah. In vsi so soglašali z našimi govorniki ter odobraval nastop SLS za pravice našega ljudstva. Shod je spretno vodil predsednik krajevne organizacije SLS g. Fr. Ilesič. Govorili so: naš domači narodni poslanec Fr. Zebot ter oblastna poslanca in odbornika Alojzij Supanič in dr. Andrej Veble. Navzoči nasprotniki so po shodu izjavljali našim govornikom, da so jih »Kmet. list«, »Domovina« in »Jutro« popolnoma krivo informirali o delu SLS. »Pri prihodnjih volitvah bomo pri Sv. Marjeti tudi taki volili s SLS, ki smo bili dosedaj zapeljani k drugim strankam.« Nato so bile po č. g. Frangežu predlagane in utemeljene te-le resolucije: 1. Poslanec SLS izreka ljudstvo zahvalo in popolno zaupanje, ker so nam dosegli prvo stopnjo samouprave in so vsaj deloma pomagali znižati dohodnino, desetek, carino in druge davjate. Kličemo jim: Vstrajajte v boju za naše pravice! Mi smo zvesto na vaši strani. 2. Zahtevamo, da se regulira Pesnica. 3. Šolske počitnice se naj zopet preloži na jesen. 4. Zahtevamo od vlade, da pri trgovinski pogodbi z Avstrijo pazi na to, da bo odprla mejo za naše kmetijske pridelke, posebno za sadje, vino in živino. Predlog je bil soglasno sprejet. — Po shodu so imeli poslanci važno posvetovanje z gg. župani in drugimi odločilnimi možmi naše fars. Napravili so se važni gospodarski sklepi. Zborovanje in zaupno posvetovanje je trajalo od pol 8. do 11. ure. Želimo si večkrat takih zanimivih shodov.

tako živo »namalajo« v svoje časopise. Naj jim bo to dovoljeno za njihovo tolažbo!

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Volitev ne bo. Demokrati, ki so zdaj v zvezi z radikali na vladi, so želeli, da bi bile čimprej volitve in se jim je to tudi zagotovilo. Toda že vnaprej si je lahko bilo misliti, da volitev, ki bi jih vodili radikali in demokrati skupaj, ne bo. In jih res ne bo. Radikali so vsi složni zoper volitve in to zaradi zunanjepolitičnega položaja, ker se Italijan še vedno napihuje, na drugi strani pa tudi zaradi težkih gospodarskih razmer, ki vladajo v naši državi, zavoljo katerih je potrebno, da se gospodarji, ne pa vedno le voli. Zadnji poizkus, da se vendar le doseže pri kralju razpust narodne skupščine in da se sedanji vladi poverijo volitve, napravlja zunanji minister Marinkovič, ki ima velik vpliv na dvoru.

Kakšna pa bo vlada za naprej? Taka, kot je zdaj, vlada ne bo ostala. Izpopolniti se morajo vsaj še prazna mesta za pet ministrstev. Pa tudi to ni verjetno, da bi se le ta mesta izpopolnila, ampak je skoro gotovo, da se bode sestava vlade napravila čisto na novo. Samostojni demokrati, ki sami ne pridejo v poštev za vlado, so na delu, da bi SLS preprečili sodelovanje pri vladi. Toda njihove nakane se bodo tudi v bodoče ponesrečile, kot so se pred kratkim, ko je dr. Pivko hodil po Mariboru in govoril, da veliki župan dr. Pirkmajer pride nazaj.

Sedanja vlada proti Sloveniji? Kakor čitamo v raznih listih, sta naša poslanca gg. Pušenjak in Smodej v finančnem odboru ostro nastopila ker je sedanja vlada kratkoma črtala nekatere postavke za Slovenijo. Tudi pri reševanju proračuna obeh slovenskih oblastnih skupščin se sedanja vlada niti od daleč ni pokazala Sloveniji tako pravična, kot je bila prejšnja. Seveda se slovenski demokratje tega veselijo, samo da morejo izrabljati tudi ta nastop sedanje vlade proti SLS. Toda narod ve, da pride čas, ko bo demokratom to veselje minilo in bo SLS zopet lahko delila pravico Sloveniji, ki prejema svoje pravice le tedaj, če je SLS na vladi.

Državna uprava slabo gospodarji. V naši državni upravi se nahaja veliko posestev, največje je Belje, bivša last Habsburžanov. To posestvo je preje neslo vsako leto lepe milijone dobička, sedaj v državni upravi pa ima vsako leto milijone izgube. Enako pa tudi vsa druga podjetja. Zakon o državnem računovodstvu je namreč tako nepraktičen, da je bil največja ovira za dobro gospodarstvo. Zdaj se razpravlja veliko o tem, da bi vsa državna imetja prevzele oblastne skupščine, ki imajo po zakonu pravico do 15 odstotkov čistega dobička, v svoje roke.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Mala antanta — zveza Češke, Jugoslavije in Rumunije — je danes v vsesplošnem razpravljanju po celi Evropi. Ta zveza je tako vplivna, da so tudi Madžari uvideli, da s svojo politiko ne bodo daleč prišli. Najbolj jezen na to zvezo pa je seveda Mussolini, ki se kar napihuje, da bo kljub temu dosegel svoj namen, pa se moti.

Na shodu SLS na Kapli v nedeljo, dne 22. maja, nam je g. Pušenjak obrazložil skrivnostno stanje sedanje vlade, veličansko delo Jugoslovanske kluba v kratkem času sovladanja SLS težkoče tega dela in tudi lepe uspehe, ki so jih dosegli. Poldrugourni govor so v lepem številu zbrani Kaplani z velikim zanimanjem poslušali, občudovali vstrajnost svojih poslancev ter obljubili, da hočejo pri prihodnjih volitvah svoje glasove v obilni udeležbi oddati poslancem SLS, ker so res samo oni pravi prijatelji slov. ljudstva, kar so dokazali s svojim delom.

Pri Sv. Primožu nad Muto se je v nedeljo, dne 22. t. m., vršil prav dobro obiskan javen shod SLS. Na shodu sta poročala gg. oblastni poslanec Jože Stabej in tajnik Tom. Ovčar.

Shod SLS v Pišecah dne 22. t. m. je bil brez agitacije izredno lepo obiskan. Hvaležni smo poslancu g. Škobernetu za njegovo jasno poročilo o zunanji in notranji politiki naše države. Mnogotere dvome sta nam pojasnila naša oblastna poslanca Podvinski in zlasti še g. Tratnik s svojim izčrpnim, nazornim in večkrat šaljivo poživljenim poročilom o delovanju in ljubljanski oblastni skupščini. V svesti si, da poslušajo može, ki vsikdar tudi na odločilnih mestih v tem smislu nastopajo, kakor govorijo pred volilci, so jih zborovalci skoro tri ure pazno poslušali in jim večkrat glasno pritrdjevali. Veličasten zaključek je naredila soglasno sprejeta resolucija, v kateri smo izrekli načelniku dr. Korošcu in njegovemu klubu popolno in neomajno zaupanje in iskreno zahvalo za spretno in uspešno vodstvo slovenske politike v Beogradu. — Zares, ne razumemo, da še toliko volilcev našega lepega Posavja dosedaj ni prišlo do svoje stranke, ko pa vendar morajo pri treznem in resnem razmišljanju uvideti, da je edina SLS bila vsikdar in je še danes prava zastopnica našega kmetkega in delavskega ljudstva. Tudi Posavje se bo, se mora otresti raznih demagogov, ki ga cepijo, in se strniti okoli Slovenske Ljudske Stranke.

Naša društva.

Preložitev blagoslovitve zastave Meljsko prosvetno društvo v Mariboru obvešča vsa vabljena društva, da se vrši blagoslovitev zastave druge nedeljo v juniju — to je 12. po istem sporedu, kakor je bilo objavljeno.

Sv. Ana v Slov. goricah. Prijatelji, že veste kaj novega? Novoustanovljeni Orlovski odsek priredi pod okriljem katoliškega prosvetnega društva zgodovinsko igro iz prvih časov krščanstva »Mlini pod zemljo« na binkoštni ponedeljek, popoldne ob 3. uri v Katoliškem domu.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Vsem onim prijateljem poštene zabave in razvedrila, ki nas vprašujejo, kedar bomo zopet uprizorili kako igro naznanjamo, da uprizori na binkoštni ponedeljek,

Anglija in Francija v prijateljski zvezi. Anglija in Francija sta se dogovorili za skupen in enoten nastop, da se ohrani mir v Evropi. Zato seveda ne bo Mussolini imel več zaslombe pri Angliji, kar mu je še posebno neugodno za njegove osvajaalne načrte.

Anglija in Rusija v vedno hujšem sporu. Na Angleškem so pri ruskem poslanstvu napravili preiskavo, pa so baje nekaj našli, kar bo vlada Anglije uporabila za oster protest, pa tudi za prelom vsakih zvez z Rusijo. Enako pa grozi Rusija, da bo vsled tega nastopa Anglije napravila nove odločne korake zoper svojo sovražnico.

Nemčija vedno bolj odločno stopa in sodeluje v evropski politiki. Posebno se zanima tudi za politiko na Balkanu ter pri tem kaže veliko naklonjenosti naši državi. Gotovo se naša država ne bo branila ponujenega sodelovanja Nemčije, da se bo Mussolinija lažje držalo v pasti. Poleg tega bodo tudi ostale države na Balkanu, kot Grčija in Bolgarska, se bolj prosto lahko odločale za sodelovanje z našo državo in opustile svoje zveze z Italijo.

Na Kitajskem se je vojna sreča zopet obrnila. Južne čete so bile zdaj premagane zaradi tega, ker so se posamezni generali sprli med seboj. Sedaj pa se je posrečilo zopet doseči sporazum in južne čete že napredujejo proti severu, kjer se zdaj umika general Čangtsolin, ki ga baje podpirajo Angleži. Kantonsko vojsko pa seveda podpirajo tudi Rusi.

Gospodarska konferenca v Ženevi, ki se je udeležujejo večinoma vse večje države sveta, zboruje dalje, vendar ne z kakimi posebnimi uspehi. Vsled spora med Anglijo in Rusijo bode rusko odposlanstvo najbrže zapustilo Ženevo.

Kaj je novega?

POSTAVITEV SPOMENIKA PADLIM VOJAKOM MARI-BORSKEGA PEŠPOLKA.

Poročali smo že, da se vrši na Vidovdan, dne 28. jun., slavnostno odkritje spomenika častnikom in vojakom bivšega mariborskega pešpolka, ki so žrtvovali svoje življenje v prevratnih osvobodilnih bojih pri obrambi naše severne meje.

Ideja za postavitev dostojnega spomenika tem junakom je vznikla v častniškem zboru sedanjega 45. pešpolka v Mariboru in tedanji priljubljeni polkovni poveljnik, polkovnik g. Spasič, ki je sedaj komandant pehotne brigade dravske divizije, se je oprijel z vso vsmo te akcije. Pričelo se je takoj z zbiranjem prostovoljnih prispevkov med častniki in moštvom. Ko je g. polkovnik Spasič prevzel komando brigade, vodi sedaj akcijo g. podpolkovnik Krapan.

Prostovoljni prispevki za spomenik so se nabirali le samo med častniki in moštvom 45. pešpolka. Povdariti moramo požrtvovalnost, katero so pokazali gg. častniki in tudi moštvo da se je v kraškem času zbrala potrebna svota, ki je v primeri s skromnim gnotnim položajem darovalcev naravnost ogromna.

Spomenik bo sicer priprost, toda učinkovit. V marmornato ploščo, ki bo vanj vžidana, bodo vklesana imena vseh padlih častnikov in vojakov. Srečna je tudi ideja, postaviti spomenik v park pred vojašnico. Tu bo trajno pred očmi poznejšim generacijam, služečim v naši vojski, kot

6. junija Orlovski odsek skupno z Orliškimi krožkom silno lepo tridejansko dramo »Na dan sodbe«. Vabljeni ste vsi, ki se zanimate za gledališko predstavo, da nas posetite v velikem številu.

Središče ob Dravi. Orliški krožek Središče uprizori v nedeljo, dne 29. maja na predan zaščitnice Orlic Ivane d'Arc krasno zgodovinsko igro v petih dejanjih: »Junaka deklica« v kateri se zrcali Ivanino izredno junaštvo in pogum, ko je z mečem v roki na čelu kraljeve vojske premagala Angleže in tako rešila francosko državo gotove pogube. — S to predstavo je združena tudi proslava desetletnice majniške deklaracije. Nastopi slavnostni govornik iz Maribora. Začetek predstave ob 3. uri popoldne, ne pa kakor je bilo objavljeno zadnjič, ob 8. uri zvečer. Ker bo prireditve nudila obilnega užitka, vljudno vabimo k množični udeležbi od blizu in daleč. Bog živi!

Bralno društvo Sv. Križ pri Ljutomeru priredi na binkoštni ponedeljek, ob 3. uri popoldne zanimivo igro »Miriam«. Dejanje je vzeto iz prvih časov krščanstva. Sodelujeta pevski in tamburaški zbor.

Smartno ob Paki. Tukajšnja Marijina družba priredi v sredo, 1. junija izlet na Oljsko goro kjer bo sv. opravilo in pridiga. Po službi božji govor in deklaracije. Pridružite se tudi Marijine družbe iz drugih župnij. — V jeseni pa se namerava na tem tako splošno priljubljenem hričku prirediti velik tretjerredniški sestanek sosednjih župnij. Podrobnosti se bodo pravočasno objavile. —

Sv. Pavel pri Preboldu. Tukajšnja orlovska družina priredi v nedeljo, dne 29. t. m., ob 3. uri popoldne v Društvenem domu skupno akademijo. Spored obsega 18 parov prirskega in mičnih telovadnih in pevskih točk s spremljevanjem glasovirja. Vsi, ki imate smisel za to, kar je v resnici lepo, pridite in počastite nas s svojim obiskom. Bog živi!

Orlavas pri Braslovčah. Katoliško prosvetno društvo v Orlavas priredi na Binkoštno nedeljo, dne 5. junija, ob 3. uri popoldne pod Slokanovim kozolcem ljudsko igro »Na dan sodbe«. Po igri prosta zabava ter velik srečolov. Med odmori in pri prosti zabavi svira braslovški orkester.

Bralno društvo pri Sv. Križu pri Rogaski Slatini proslavi 29. maja desetletnico deklaracije v Društvenem domu. Pri tej priliki se vrši obenem društveni občni zbor. Vsi, ki ste v težkih in nevarnih časih podpisali deklaracijo, na svidenje po večernicah. Vstop vsem prost. — 22. maja so gostovali slatinski diletanti v Stopreah. Neumorno delavni režiser g. Ulaga jih je vodil, pogostil pa jih je in vse potrebno uredil vzorni mladoljub g. Šolski vodja Črnigaj. Igrali so čisto naravno in zato tudi želi zaslužni aplavz pri številnem občinstvu. Sedaj sede na lavoricah in tuhtajo na nove nastope doma in pri sosedih. Bog jih živi, da ne omagajo.

Sv. Frančišek Ksaverij. Poročil se je dne 18. maja v naši župniji cerkvi član tukajšnjega Orla, brat Matija Ugovšek, sedaj organist v Smartnem ob Dreti z gđ. Marijo Fužir iz Meliš. — Orli smo na okrožni tekmi dne 15. maja v Šoštanjcu dosegli častno diploma, priznanje našega vsestranskega delovanja. — Prosvetno društvo je razposlalo prijateljem našega gibanja prošnjo za podporo in prid stavi Društvenega doma; odzvalo se jim je že več z lepimi darovi, za kar izrekamo iskreno zahvalo. Prosimo še tudi druge, da nam po možnosti naklonijo vsaj malo vsoto v ta namen. Bog živi!

dokaz ljubezni, požrtvovalnosti in poguma, s katerim so njihovi predniki iz istega polka branili svojo komaj osvojen domovino.

Vest o odkritju spomenika je sprejeta z velikim navdušenjem prebivalstva cele mariborske oblasti. Zadnje čase se nabirajo povsod prispevki za najrazličnejše spomenike, toda ravno na branitelje naše severne meje se je pozabilo in ostali bi pozabljeni, da se niso zavzeli za čast njihovega spomina njihovi tovariši, častniki in vojaki sedanega 45. pešpolka. Ob slovesnem odkritju bodo zbrane ogromne množice iz vseh krajev mariborske oblasti, da počastijo spomin junakov, katerim se ima Slovenija v veliki meri zahvaliti za osvobodjenje.

Jugoslovenska Matica v Mariboru vabi celokupno narodno občinstvo na svečano proslavo, ki jo priredi ob priliki desetletnice majske deklaracije v nedeljo, dne 29. t. m., po sledečem programu: Ob pol 10. uri zbirališče šolske mladine, društve in ostalega občinstva na glavnem trgu. Nastop godb in Zveze pevskih društev. Ob 10. uri otvoritev tabora po predsedniku Jugoslovanske Matice g. Deteli, nato slavnostni govor predpovednika g. prof. dr. Sušnika. Po končanem taboru okrog 11. ure se formira obhod skozi Gosposko ulico v mestni park, kjer se vrši slavnostno odkritje spominske plošče. Pri otvoritvi govori poleg predpovednika JM tudi g. Skala in zastopnik mestne občine. Mesto bo ta dan v zastavah. Da bo ta slovesnost čim bolj impozantna, se tem potom apelira na vsa naša narodna društva in narodno občinstvo sploh, da se je udeleže v takem številu, ki je običajno samo ob velikih zgodovinskih dogodkih, da vidi ves svet, da verujemo v bodočnost naše mlade jugoslovanske države, kakor tudi v osvoboditev naših bratov onstran mej.

Romarski izlet Apostolstva mož in mladeničev župnije Matere milosti v Mariboru se vrši, ko bomo dobili polovično vožnjo, kar bomo takoj v časopisih objavili. Odbor.

Za drugo redno zasedanje izžrebani porotniki: Matjašič Jan., Protina 1. Eilec Anton, Zg. Ročica. Žižek Andrej, Ščavnica. Cep Franc, Koprivnik 9. Muršič Martin, Branoslavci, Pauman Jožef, Brezula 15. Gozlik Josip, Pekre 33. Fras Franc, Dobrenje. Krainer Avgust, Vrhov dol 99. Pivec Franc, Zg. Poljskava. Požar Anton, Ruše. Horvat Alojzij, posestnik, Osek. Orešnik Peter, Jastrebec 43. Mali Anton, Janževa gora 86. Antolič Vekoslav, Slov. Bistrica. Kardoš Adam, Andrejci. Berdos Simon, Pratež. Zadravec Karl, Trokova. Santl Franc, Crešnjevič. Zelenko Franc, Sakušak. Anc Franc, Pohorje 6. Jurkovič Franc, Hraški vrh. Osvald Jožef, Domanjšovci 99. Fijačko Karol, Zikarce. Fraš Janko, Cezanjevič. Tomažič Franc, Kremberg. Golob Jakob, Zlatolice. Pranol Pavel, Kozjak. Lešnik Ivan, Podgradje. Harih Karl, Sv. Križ. Kranjc Franc, Sv. Martin pri Vurbergu. Pečar Ivan, Bresterica. Lipar Ivan, Selnica ob Dravi. Turk Anton, Prepolja. Kozoder Jakub, Gorica 36. Jurša Jože, Smolnik. Namestniki: Berce Anton, Radvanjska 9. Rišavj Ernst, agentura, Maistrova 23. Skvarc Franjo, kovač, Meljska 33. Majzel Franc, trgovec, Maistrova 16. Dergas Josip, gostilničar, Koroška 48. Zelcer Ivan, kočijaš, Vetrinjska 30. Strehar Alojzij, kavarinar, Solska 1. Belle Franjo, trafikant, Meljska 9. Ussar Ferdo, trgovec, Meljska 57; vsi v Mariboru.

Grozen zločin v Jarenini, o katerem smo že zadnjič poročali, je ostal dosedaj še nepojasnjen. Gostilničar Nedeljko je umrl v bolnici takoj ko so ga položili v posteljo, njegova žena pa visi še sedaj med življenjem in smrtjo, ker so rane na glavi zelo opasne značaja. Orožniki so do sedaj aretirali šest oseb, med temi take, o katerih se lahko z gotovostjo sumi, da so imeli pri zločinu svoje prste zraven. O poteku preiskave bomo še poročali.

Novo kapelico bodo pozidali na sredini polja v Brezulah pri Račah. Material za stavbo so prispevali domačini in delo je prevzel domači zidar Jožef Stangler.

Romarji iz St. Janža odhajajo, kakor vsako leto, tudi letos k Noviščtu na binkošno soboto in sicer z vlakom, ki odpelje iz Velenja ob 9.40. Ob 3. uri popoldne se zberejo v Rečici v župnijski cerkvi, odkoder je skupna procesija, binkošno nedeljo pa v Gornjemgradu ob 10. uri vs. opravilo za romarje. Dobrodošel, kdor se pridruži!

Vsem kn.-šk. župnim uradom in organistom! Ker v zadevi pokojninskega zavarovanja za organiste prihajajo organizaciji organistov vedno razna vprašanja, se nanašajo tem potom, da ima tozadevni referat o tem g. Franc Klančnik, organist v Šmartnu ob Paki, kateri v teh zadevah daje pojasnila in je v stalni zvezi s Pokojninskim zavodom za nameščence v Ljubljani. V vseh vprašanjih glede prijave, napovedi dohodkov itd., se naj vsak obrne na imenovane. Za odgovor se naj priloži znamka. S tem bo namreč zelo olajšano delo pri organizaciji organistov, posebno pa še pri Pokojninskem zavodu, katerega uradništvo je itak z delom zelo preobloženo.

Organistom. Na občnem zboru organistov v Celju se je sklenilo, da bo odselej naše skupno glasilo »Cerkveni glasbenik«. To je zelo pameten sklep! »Cerkveni glasbenik« je strokovni list. Prinaša zanimive članke o cerkveni in narodni glasbi sezname in ocene novih skladb, poroča o organistovskih zadevah, razpise organistovskih služb itd. Povrh pa še prinaša v vsaki številki lepe pesmi kot glasbeno prilogo. Stane na leto samo 30 Din. Če samo glasbene priloge so veliko več vredne. Če nima organist dohodkov, da bi si zamogel ta list naročiti, naj prosí g. župnika, da mu ta list naroči. Prevzvišeni knezoškof mariborski je vsem župnim uradom priporočil, naj organistom naročijo ta list. Ako bomo vsi organisti naročniki, se bo list še prav znatno razširil. »Cerkveni glasbenik« bo prinašal tudi vsa poročila o društvenih zadevah organistov, n. pr. poročila o odborovih sejah, občnih zborih itd. Naroči se na naslov: Uredništvo »Cerkvenega glasbenika«, Ljubljana, Predškočje 12 I.

Organisti in pokojninsko zavarovanje. Na občnem zboru organistov v Celju je bilo navzočih 87 organistov. Ko je predsednik pozval taiste ki so zavarovani pri Pokojninskem zavodu, da vzdignejo roke, je vzdignilo roke — osem organistov. Žalostno! Kaj pa bo, ko pride starost in onemoglost? Tedaj bo pa vse prepozno! Torej sedaj na delo in vsi v organizacijo!

Visoko odlikovanje. Naš slovenski rojak Roland Kus je bil od ameriške vlade visoko odlikovan, ker si je pridobil zasluge pri pobiranju darov za poplavljenice.

Naznanilo o sprejemu v škofojski zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1927-28. V zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi, pravno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi dobrih, krščanskih staršev, ki so dovršili z odličnim ali vsaj jako dobrim uspehom ljudsko šolo; zlasti takli, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovniškemu stanu. Prošnje za sprejem je nasloviti na škofojski ordinariat v Ljubljani. Prošnji se priloži krstni list in »obiskovalno spričevalo za sprejem v srednjo šolo«. Starši ali njih namestniki naj prinesejo prošnje s prilogi osebno v zavod sv. Stanislava v času od 1. do 15. junija t. l. Z njimi naj pridejo obenem tudi njihovi sinovi, za katerih sprejem prosijo. Maksimalna plača za dijake iz ljubljanske škofošije znaša na leto 6000 Din, za dijake iz drugih škofij pa 7000 Din. Znižja se po možnosti potrebnim in vrednim. Dan sprejemnega izpita za I. gimnazijski razred se naznači na rešeni prošnji. Vsa druga pojasnila se dobe v zavodu. Prošnje za sprejem v nadaljnje razrede se sprejemajo najkasneje do 31. julija. — Vodstvo zavoda sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano, dne 12. maja 1927.

Župnim in občinskim uradom priporočamo »Hrvatsko slovenski slovar«, ki ga pri dandanašnjih razmerah gotovo potrebujejo. Stane 60 Din in se dobiva pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Enako je potrebno, da ima vsak urad »Splošni register« k »Uradnemu listu« od leta 1919—1926. Tu so v abecednem redu zaznamovani vsi zakoni in odredbe in ni treba vseh letnikov prelistati ako se potrebuje. Knjiga stane 56 Din in se dobiva pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Izžrebane številke gasilnega društva Mihovce—Dragonja vas, in sicer: glavni dobitki: nov tovarniški plug 4749, blago za žensko obleko 5876, blago za moško obleko 6087, 2 svečnja jelševih drv 8701, 1 sveženj bukovih drv 7047, 300 litrov vina 1432, novo žensko kolo 2473, novo moško kolo 9154, nov šivalni stroj 4157, plemenska krava 9389.

14. kolo državne razredne loterije. Opozarjamo svoje čitatelje, da jim z današnjim dnevom dajemo priliko, da si za bodoče kolo nabavijo srečke od najsrečnejše kolekture L. Ž. Konjovič Beograd, katere je najsolidnejša, najkulantnejša in katera je pokazala največji uspeh. 730

Bodite previdni! Svoje dragoceno perilo smete prati le s Schichtovim terpentinovim milom, ker sicer propade.

Zanimivosti.

Izum, ki bo na škodo vlomilec. Žalski rojak gospod Kuček je te dni predvajal v Ljubljani pred zastopniki policije, trgovcev in bank zelo važen izum, za katerega mu bodo zgoraj navedeni hvaležni, le vlomilci in tatovi se bodo jezili. Gre namreč za novo signalno napravo, ki se namesti v blagajno. Kakor hitro skuša kdo blagajno na kak način odpreti ali vdreti, začne naprava zvoniti tako močno, da se sliši zelo daleč. Dosedaj so že sicer obstajale slične signalne naprave, ki pa za previdne vlomilce niso bile nikaka ovira. Vse take naprave so bile namreč v zvezi z električno napeljavno, in vlomilec je moral, predno je začel blagajno vtirati, električno žico prerezati, potem pa je imel mir. Pri novo izumljenim aparatu pa je drugače. Tudi ta je zvezan z električno žico, toda s to razliko, da se tudi v slučaju, da hoče vlomilec žice prerezati, oglasi signalni aparat ter prične zvoniti. Izumitelj je svoj izum že prijavil patentnemu uradu ter bo imel sigurno velik uspeh.

Atlantski ocean je preletel. Letalstvo slavi vedno nove uspehe. Poleti v daljavo več tisoč kilometrov niso danes nič novega. Že dolgo je bila želja držnih letalcev, preleteti Atlantski ocean. To silno daljavo so sicer letalci že pretekli, toda s pristajanjem na posameznih otokih. Le edino velikanski nemški zrakoplov Zeppelin je preletel to ogromno razdaljo naravnost in sicer iz Friedrichshafena v Nemčiji v Newjork. — Neki ameriški bogataš je lansko leto razpisal nagrado 25.000 dolarjev onemu letalcu, ki preleti progo Newjork—Paris naravnost brez vmesnega pristajanja. Nagrado si je hotel lansko leto priboriti francoski kapitan Fonck, toda pri začetku poleta se mu je letalo zdrobilo in zgorelo, Fonck pa je jedva odnesel življenje. Letos na pomlad so se jeli mrzlično pripravljati na polet Francozi in Amerikanci. Oba naroda sta tekmovala, kdo bo prvi preletel to razdaljo. Pred 14 dnevi sta se dvignila v zrak v Parizu Francoza Nungesser in Coli na letalu »bela ptica«. Toda svojega cilja nista dosegla. Silni viharji so treščili »belo ptico« v morje in oba drzna letalca sta našla smrt v morskih valovih. Ta usoda pa ni ostrašila mladega, komaj 25letnega ameriškega letalca Lindbergha. Dne 20. maja, ob 12. uri 5 minut, se je dvignil popolnoma sam v zrak s svojim letalom v Newjorku ter priletel v Pariz v soboto ob 10. uri ponoči. Za celo razdaljo, ki znaša okrog 6000 km, je rabil 33 ur 31 minut. Ves čas je sedel pri krmilu, 2000 km je letel po dežju in viharju, hranil se je pa samo s kavo. Ko je priletel v Pariz, je skočil še popolnoma čil iz letala. Vsled tega uspeha je zavladalo v Ameriki ogromno navdušenje.

V Ameriki trajajo še vedno poplave. Svet še ni videl take povodni, kakor divja v Ameriki že celi mesec. V »Gospodarju« smo že poročali o strahotah, katere je povzročil Mississippi. Od tistega časa pa do danes poplava neprestano narašča, bregove so prestopile vse neštete reke in rečice, ki se izlivajo v Mississippi, tako da je danes že pod vodo dva in pol milijona hektarjev rodovitne zemlje z mesti in vasmi vred. To je ogromno ozemlje, skoraj polovica nekdanje Avstro-ogrske države, ki je bila po velikosti pred vojno druga država v Evropi. Potem si lahko predstavljamo, kako ogromno škodo je poplava povzročila. Na krajih, kjer voda stoji že celi mesec, so se pričele rušiti hiše in polagoma bodo izginila v valovih cela mesta, ki so še pred nekaj tedni brojila na stotisoče prebivalcev. Ti ljudje živijo sedaj kot begunci v gorovju, stanujejo v barakah in šotorih ter vlada med njimi nepopisna beda. Škoda je ogromna ter jo bo težko občutila tudi bogata Amerika.

Strašen čin blazneža. V Bothu v državi Michigan v Severni Ameriki je zblaznel nek farmer radi tega, ker so mu oblasti predpisale preveč šolskega davka. Sklenil je v blaznosti svoje pobiti in se strašno maščevati nad šolo.

Skrivaj si je nabavil 100 kg dinamita. Polovico ga je spravil v klet šolskega poslopja, en del pod svojo hišo, drugi del pa je v zabojčku dal v svoj avtomobil. Najprej je prerezal svoji ženi vrat, nato pa pogal v zrak svojo hišo. Nato se je odpeljal z avtomobilom pred šolo in prižgal vžigalno vrvico, katero je napeljal svoj čas iz kleti na cesto. Odpeljal se je nato par sto metrov vstran ter čakal na učinek svojega peklenškega dela. Kmalu je strašno grmenje pretreslo celi kraj, na mestu, kjer je stala šola, se je dvignil ogromen stebel dima, prahu in kamenja, ki se je sesulo na kup, pod njim pa 140 otrok, ki so imeli ravno pouk. 40 je bilo na mestu ubitih, 100 pa težko ranjenih, tako da bo malokdo ostal pri življenju. Ravnatelj šole je po res čudnem naključju ostal živ in tekel po pomoč. Nič hudega sluteč je pribežal k blaznežu, proseč ga, naj hiti s svojim avtomobilom prevažat ranjence. Blazni farmer je pa v tem trenutku prižgal dinamit, skrit v avtomobilu, izvršila se je nova eksplozija in avtomobil, ravnatelj šole in blaznež so sfrčali v zrak, raztrgani na drobne kose.

Nova bakteriološka iznajdba o hemoroidnih boleznih. V nemški znanstveni medicinski literaturi obravnavajo med drugimi dr. Huttner, dr. Wittkop, dr. Bonnin in prof. Rumpel novo metodo za preprečenje in odstranjenje tako pogostih in razširjenih hemoroidnih obolenj. Gre za »Posterizacijo«, ki se dobiva iz črevesnih bakterij in ki specifično deluje. Ta nova metoda temelji na tem, da se bakterije, ki v glavnem povzročajo vnetje pri hemoroidnih boleznih, uničijo z zdravilnimi tvarinami. Omeniti je vredno, da se bolezen da z lokalnim zdravljenjem odstraniti.

Za razvedrilo.

Rešitev ugank: Komu se odrtija ne šteje v greh? Konjercu. — Kaj se vzame, kjer nič ni in se dene, kjer je kaj? Pipa. — Kdo največkrat počti, pa brez vsake škode? Bič.

Na lovu. Gosposki lovec se je pobahal, ko je prišel v nedeljo z lova: »Danes sem pa sedem rac ustrelil!« — Prijatelj ga je vprašal: »Ali so bile divje?« — Lovec: »Rac niso bile divje, a kmetica je bila divja, ko sem ji sedem rac postrelil.«

Pozabil je. Vojak, ki je izgubil v vojni obe nogi, je v bolnišnici rekel svojemu zdravniku: »Vem, zakaj se mi tako godi! Kadar sem molil, sem Bogu priporočal dušo in telo, a na te prešmentane noge sem pa vsakokrat pozabil.«

Slabo maščevanje. Mesar in pek sta si bila soseda. Ker je bil pek znan, da peče majhen kruh, ga je mesar nekoč sklenil podražiti. Ko ga je pek vprašal: »Od kod pa prihajaš, sosed?«, mu je mesar odgovoril: »Od tvoje pekarne. Kupil sem dva hleba kruha.« — Pek: »Kje pa ju imaš?« — Mesar: »Pod kapo ju nesem, imata ravno dosti prostora!« — Pek je zdaj videl, da se je norčeval iz njega in sklene, da se bo pri prvi priliki maščeval. Čez nekaj dni se zopet srečata. Mesar vpraša peka: »Odkod prihajaš?« — Pek: »Pri tebi sem bil. Kupil sem telečjo glavo!« — Mesar: »Tako, če pa je ni videti!« — Pek: »Le poglej sem, tu pod kapo jo imam« in je pokazal na svojo glavo, ter šel ponosno naprej, prepričan: »Zdaj sem ga pa dal!«

Gospodarstvo.

NOV NAČIN SPRAVLJANJA KRME ZA ZIMO.

Že zdavnaj se je zavedal človek in je preizkusil čisto empirično, da je zelena krma najnaravnejša, najprikladnejša in v gotovih okoliščinah najzdravejša piča za vse odrasle domače živali, pred vsem za molzne krave in svinje. Ne smemo se torej čuditi, ako so že stari Egipčani in Rimljani skušali najti način, kako ohraniti krmo tudi za zimo v svežem in zelenem stanju. Saj vemo vsi, da nam krave pri sveži krmi najboljše molzejo in da se prašiči počutijo najboljše pri sveži, zeleni krmi. Ohranitev zelene krme v svežem stanju tudi za zimsko dobo pa je prvotno vsled nezanesljivosti tega spravljanja povzročala velike težkoče, a vendar je dandanes način svežega, zelenega spravljanja ali konserviranja (okisanja, ansiliranja) zelene krme že tako spopolnjen, da ga lahko smatramo povsem sigurnim in za večje kmetije s pretežno molzno rejo krav splošno priporočljivim.

Okisanje krme se vrši podobno, kakor priprava kislega zelja v posebnih lesenih, betonastih ali železnih stolpih. Tak stolp se imenuje »silo« in pripravljanje krme v njem: ansiliranje. Predpogoj za uspešnost vsakega ansiliranja je za vodo in zrak absolutno nepopusten silo in močna ter izdatna stiskalna priprava. Amerikanski, nad 10 m visoki stolpi so sicer večinoma brez stiskalnic in tudi brez pokrovov. Potrebno stisnjenje izvrši delavec z enostavnim tlačnim pri izravnavanju krme in odzgoraj se pri napolnjenem stolpu dene razrezana kuruzna slama ali pa plast manj vrednega plevela, ki se sicer v višini 10 do 20 cm skvari.

V Ameriki se dandanes ansiliranje ne smatra več samo kot pripomoček za očuvanje krme v dobi deževnega vremena pred pokvarjenjem, ampak se okisanje smatra kot glavno oporo zimskega krmjenja, in Amerikanec uporablja za konserviranje svoj najvažnejši in najlahtnejši pridelek, to je kuruzo. V Kanadi, v krajih, kjer turščica ne uspeva, so s prav dobrim uspehom uporabili za ansiliranje mešanico iz ovsu grašice in graha. Vendar je preizkušeno, da je kuruzo vsled velike množine sladkorja najidealnejši in najzanesljivejši sadež za okisanje. Same stročnice dajo manj okusno ansilazo.

Kuruzo za ansiliranje, ki se požanje približno 10 dni pred zorenjem, ko zrno postaja trdo, a je še vendar mlečno, se na stroju razreže 2—3 cm dolgo rezanico in se stlači v silo. Ta način konserviranja smo videli lansko leto sicer tudi ob priliki poučnega izleta gornjesavinjskih kmetovalcev v Labudsko dolino v Avstriji pri švicarskem posestniku g. Nötzliju. Le-ta je imel pripravljeno meseca oktobra najbujnejšo kuruzo (konjski zob), kakor je nismo videli v celi Savinjski dolini, za okisanje, je pokosil daleč naokoli najlepšo ozimno rž v dobi mlečne zrelosti za ansilazo in je nalašč v to svrhu prideloval tudi ajdo in proso.